

PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS, INSTRUMENDID

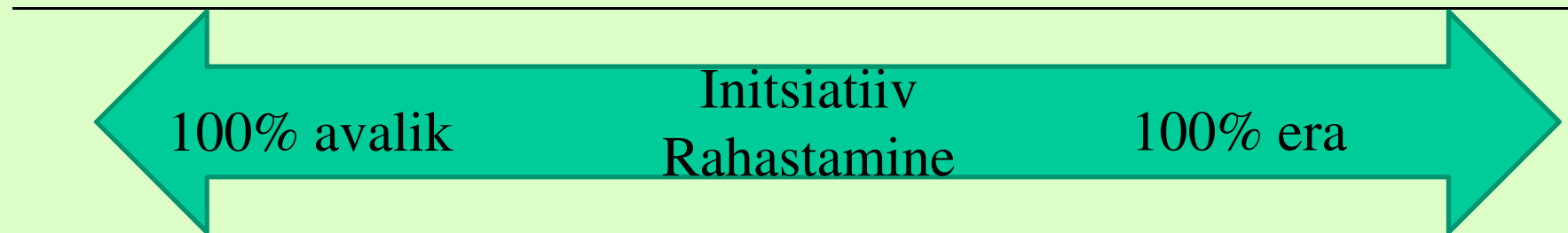
Külli Kaare

Teadus- ja arendusosakonna juhataja
Maaeluvõrgustiku koostöökoja 10. istung
13. 12. 2013

PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI INSTRUMENDID TEADUSE JA TEADMUSSIIRDE RAHASTAMISEL

- Rakendusuuringute programm (RUP):
 1. PM RUP
 2. ERA-NET ja FACCE
- Sordiaretusprogramm (SAP)
- Geneetiliste ressursside programm (GEN)
- MAK meede Euroopa Innovatsioonipartnerlus (EIP)
- MAK meede Teadus- ja arendusprojektid (TAP) (1.7.1)
- MAK meede Teadmussiire (1.1):
 1. üleriigilised
 2. maakondlikud
 3. pikaajalised programmid:
 - 1) teostatavusuuringud
 - 2) demokatsed
 - 3) esitlusinvesteeringud
- Nõuandeteenuse toetus

TEADUS JA TEADMUSSIIRE

RAKENDUSUURINGUTE PROGRAMM (RUP)

RIIKLIK PROGRAMM “PÕLLUMAJANDUSLIKUD RAKENDUSUURINGUD JA ARENDUSTEGEVUS AASTATEL 2009-2014“

- RUP esmane eesmärk on sotsiaalmajanduslike, loomakasvatuse, taimekasvatuse ja –tervise, toiduohutuse ja põllumajandustootmist toetavate tegevuste alaste uuringute teostamine; teaduse rahvusvahelistumine.
- 2014. a on vaja välja töötada uus rakendusuuringu programm perioodiga 2015-2020.
- Muuta on vaja programmi fookust, sest on tekkinud uued rahastamisinstrumendid. Arendustegevuse raha suunata erasektorile läbi meetmete EIP ja TAP.

RUP EESMÄRGID 2009-2014

Prioriteedid suunatud põllumajanduspoliitika arendamiseks toetamaks Põllumajandusministeeriumi huvisid

Ettevõtluse huvi põllumajanduse konkurentsivõime tõstmiseks

- Põllumajandustootmise ja töötlemise konkurentsivõime kasv ja jätkusuutlikkus

- Analüüsida põllumajandustootmise ja – toodanguga kaasneda võivaid riske tarbijale ja keskkonnale ja töötada välja riske vähendavaid lahendusi tootmis- ja töötlemisahelas
- Prioriteet on noorteadlaste kaasamine
- Eesti põllumajandusteaduste integreerimine rahvusvahelisse teadussüsteemi
- Oluline eesmärk on põllumajandusvaldkonna sotsiaal-majandusliku arengu edendamine ja põllumajanduspoliitika arendamine

- Intensiivsemalt varustada põllumajandustootjaid uute Eesti oludesse sobilike keskkonnasõbralike tehnoloogiate, tootmisvõtete ja muu turukonkurentsivõime püsimiseks vajaliku teabega
- Eesti põllumajanduse konkurentsivõime tõstmine, keskkonnasäästlik tootmine, maaelu edendamine ja sotsiaalsete probleemide leevendamine
- Teadustulemuste kiire rakendamine praktikasse tõstes seeläbi majanduse konkurentsivõimet

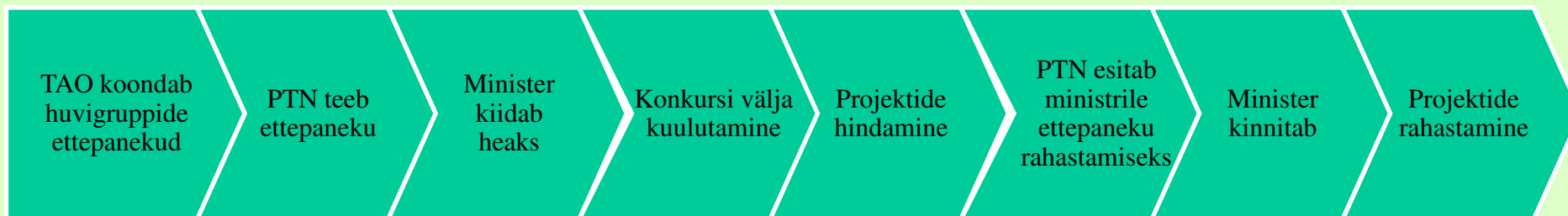
Potentsiaalne finantsinstrument
RUP 2015-2020

Potentsiaalsed finantsinstrumendid
EIP, TAP

Põllumajandus ministeerium

RUP RAKENDUSPROTSESS

RUP 2009-2014

Ettepanek RUP 2015-2020

PÕLLUMAJANDUSTEADUSTE NÕUKOGU (PTN)

Praegused ülesanded

- Ministrile ettepanekute tegemine põllumajandusteaduse kujundamiseks
- RUP konkursi väljakuulutamine
- RUP taotluste heaks kiitmine
- RUP aastaaruande kinnitamine
- Ministrile ettepanekud RUP jätku- ja uute projektide rahastamiseks
- RUP arendamine ja tulemuslikkuse hindamine
- Sordiaretusprogrammi täitmise hindamine

Tuleviku ülesanded

- Ministrile ettepanekute tegemine põllumajandusteaduse kujundamiseks
- RUP rahvusvahelised projektid (ERA-NET)
- Sordiaretusprogrammi täitmise hindamine
- EIP projektide hindamine
- TAP (1.7.1) projektide hindamine
- Põllumajandusteaduste arengukava

PTN koosseis

Põllumajandus

ministeerium

ERA-NET

- EL initsiatiiv liikmesriikide teaduskoostöö parandamiseks ehk riiklike teadusprogrammide rahvusvaheline integreerimine
- Eesmärk: ühiste prioriteetide kujundamine ja ühised projektikonkursid
- Teadustegevust finantseeritakse riiklikest vahenditest, administreerimise tugi EL 7. raamprogrammist
- Täpsem rahastamise skeem sõltub konkreetsest ERA-NET projektist.
 - reaalne ühiskassa
 - virtuaalne ühiskassa, kus riik tasub vaid oma teadlaste osaluse ja teadustöö eest asukohariigis

ERA-NET'id

	Eesti osaleb otsustusprotsessis	Eesti teadlased osalevad projektides
Core Organic II (mahepõllumajanduse teadusvõrgustik)	x	3
EUPHRESKO II (taimeteravise teadusvõrgustik)	x	4
SUSFOOD (jätkusuutliku toidutootmise ja tarbimise teadusvõrgustik)	x	Taotlusvoor käimas
Climate Smart Agriculture	x	Taotlusvoor käimas
IPM (integreeritud taimekaitse)	x	Taotlusvoor tulemas

PÕLLUMAJANDUSE JA BIOMAJANDUSE ERA-NET'id

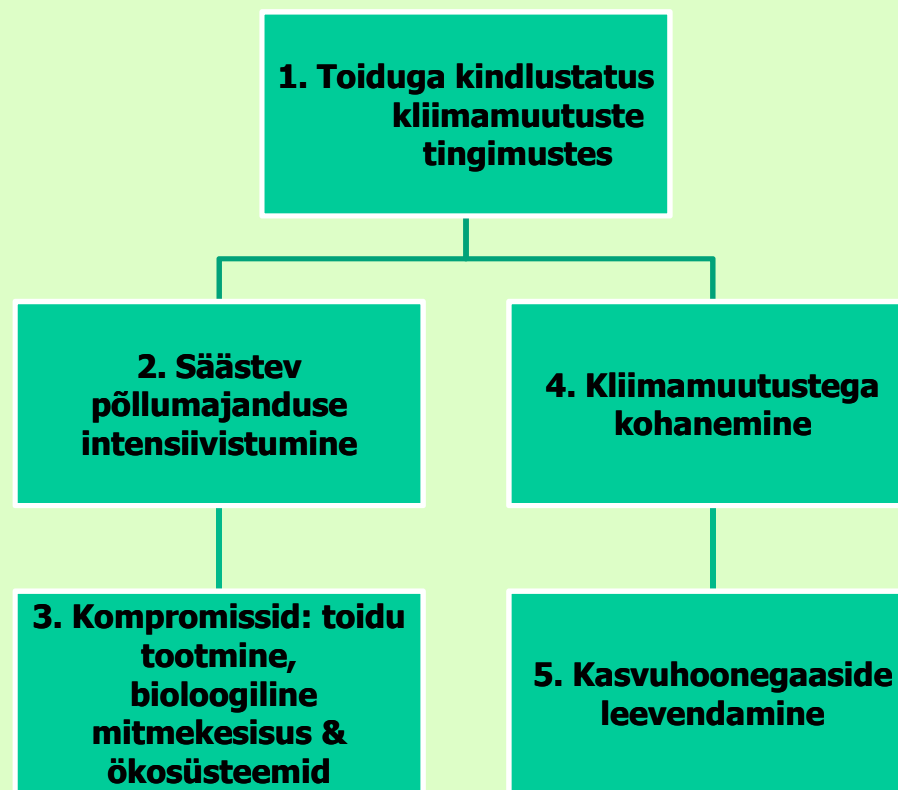
- ANIHW A (Animal Health and Welfare)
- ICT-Agri (Information and Communications Technology and Robotics in Agriculture)
- RURAGRI (Facing sustainability: new relationships between rural areas and agriculture in Europe)
- WOODWISDOM-2 (WoodWisdom-Net+ Pacing Innovation in the Forest-Based Sector)
- ERA-ARD 2 (ERA for Agricultural Research for Development)
- ERA-CAPS (ERA-NET for Coordinating Action in Plant Sciences)
- BiodivERsa 2 (Cooperation and shared strategies for biodiversity research programmes in Europe)
- FORESTERRA (Enhancing FOrest RESearch in the MediTERRAnean through improved coordination and integration)
- EMIDA (Coordinating of European Research on Emerging and Major Infectious Diseases of Livestock)
- ARIMNet (Coordination of the Agricultural Research in the Mediterranean)
- ETB-PRO (EUROpean programme for TRANS-national R&D&I cooperations of BIOtech SMEs)

TEADUSE ÜHISKAVANDAMISE INITSIATIIV PÕLLUMAJANDUS, TOIDUGA KINDLUSTATUS JA KLIIMAMUUTUSED (FACCE JPI)

- Oluliste ühiskondlike probleemide lahendamine, mis võimaldab liikmesriikidel alata ühiseid initsiatiive (arengukavad, programmid, projektid).
- EL rahastamise eripära ei optimeeri teadusuuringute teostamist
- Riiklike teadusprogrammide sidumine dubleerimise vältimiseks, kriitilise massi loomine, piiratud rahaliste ressursside parem kasutus
- Riiklike prioriteetide välja selgitamine ja liikmesriikide vahelise kokkukuuluvuse tagamine
- Koostöö uus võimalus

TEADUSE ÜHISKAVANDAMISE INITSIATIIV PÕLLUMAJANDUS, TOIDUGA KINDLUSTATUS JA KLIIMAMUUTUSED (FACCE JPI)

TEADUSE ÜHISKAVANDAMISE INITSIATIIV PÕLLUMAJANDUS, TOIDUGA KINDLUSTATUS JA KLIIMAMUUTUSED (FACCE JPI)

- Knowledge Hub MACSUR
- Rahvusvaheline kliimamuutuste leevendamise taotlusvoor
- Rahvusvaheline Belmont Forum taotlusvoor (toiduga kindlustatus ja maakasutuse muutused)
- Rahvusvaheline BiodivERsa taotlusvoor
- (sünergia ja kompromisside vähendamine toidu nõudluse, bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemide vahel)
- Teadusvõrgustik ERA-Net Plus Climat Smart Agriculture

geneetika ning loomade ja taimede aretus, et suurendada vastupanuvõimet kliimamuutustele
kliimaga seotud kahjurid ja haigused, mis tekitavad olulisi riske
vee- ja pinnaseressursside kohanduv majandamine
võimalused põllumajandussüsteemide kohandamiseks

Põllumajandus

ministeerium

SORDIARETUSPROGRAMM AASTATEL 2009-2019

Asutus	Uuringute arv	Teema	2013. a rahastus
ETKI	14 teadusuuringut	Teraviljade sordiaretus	412 676 €
EMÜ POLLI	5 teadusuuringut	Puuviljade ja marjade sordiaretus	100 533 €
TTÜ geenitehnoloogi a instituut	1 teadusuuring		44 738 €
KOKKU			557 947 €

ETKI teeb Sordiaretusprogrammi raames tööd ERA-Net CORE ORGANIC II projektis COBRA (*"Coordinating Organic Plant Breeding Activities for Diversity"*), välisvahenditest finantseeriti 2013. a osalemist lisaks 4 500 € ulatuses.

Põllumajandus ministeerium

PÕLLUMAJANDUSKULTUURIDE GENEETILISE RESSURSI KOGUMINE JA SÄILITAMINE AASTATEKS 2007-2013

Asutus	Teema	2013. a rahastus	2014. a rahastus
ETKI	Tera- ja kaunviljade, heintaimede, köögiviljade ning tehniliste ja õlikultuuride seemned; kartul ja aiakultuurid <i>in vitro</i>	102 897 €	?
EMÜ POLLI	Puuvilja- ja marjakultuurid	44 099 €	?
TÜ Botaanikaaed	Ravim-, maitse- ja ilutaimed	33 873 €	33 873 €
TTÜ geenitehnoloogia instituut	Säilikute molekulaarne analüüs	10 547 €	10 547 €
KOKKU		191 416 €	214 416 €

* Otsustuskoguks on Põllumajanduskultuuride geneetilise ressursi kogumise, säilitamise ja hindamise komisjon

MAAELU ARENGUKAVA MEETMED JA RAKENDUSPROTSESSID 2014 - 2020

I PRIORITEEDI EESMÄRK

- Innovatsiooni toetamine ja teadmistebaasi parandamine maapiirkondades
- Teadusuuringute ja innovatsiooni vaheliste sidemete tugevdamine
- Elukestva õppe arendamine/parandamine

MAAELU ARENGUKAVA

- Põllumajandus- ja toidusektori ning metsasektori uute toodete, töötlemisviiside ja tehnoloogiate arendamise alane koostöö
- Euroopa Innovatsioonipartnerluse tööühmad
- Teadmussiire
 - 1. üleriigilised
 - 2. maakondlikud
 - 3. pikaajalised programmid:
 - teostatavusuuringud
 - demokatsed
 - esitlusinvesteeringud
- Nõuandeteenus
- Nõustajate koolitamine

EUROOPA INNOVATSIOONIPARTNERLUS (EIP)

- Parem sidusus Maaelu Arengu ning Teadus- ja Innovatsioonipoliitika vahel
- Peamised eesmärgid:
 - edendada põllumajandussektori tootlikkust ja tõhusust
 - põllumajanduse jätkusuutlikkus (nt mulla funktsionaalsuse rahuldaval tasemel säilimine 2020)

Kõrgetasemeline juhtkomisjon **SIP &**
Euroopa Innovatsioonipartnerlus **Sherpas**
Põllumajanduse tootlikkus ja jätkusuutlikkus

Teadus ja Innovatsioon raamprogramm:

- Teadusprojektid
- Multidistsiplinaarsed projektid
- Pilootprojektid klastrid
- Innovation brokers
 - On-farm katsed

EIP Võrgustik Service Point Teeninduspunkt

Maaelu võrgustik
Juhtrühm

Maaelu arengu
Komitee

Põllumajandustea
duste alaline
Komitee(SCAR)

AKIS CWG
ETPs, ERA-
Nets, JPIs,
jne.

Horizon 2020
Programmi
Komitee

Maaelu arengu poliitika:

- Teadmussiire
- Koostöö
- Pilootprojektid
- Katseprojekt
- Nõuande teenus
- Investeeringud

Innovatsiooni juhised

Liikmesriikide
programmid

Töörühmad

Töörühmad

Töörühmad

Töörühmad

Töörühmad

Tootjad · Nõustajad · Ettevõtted · Teadlased · MTÜ'd

EIP VÕRGUSTIK (SERVICE POINT)

- Sild teaduse ja põllumajanduspraktika vahel
- Hõlbustab teadmiste ja kogemuste vahetamist

Selleks, et EIP-Agri eesmärke täita on DG Agri loonud EIP teeninduspunkti, kes tegutseb vahendajana ja hõlbustab:

- Koostöö
- Kommunikatsioon
- Korraldab seminare, töötubasid,
- Edastab infot nii veebipõhiselt, elektrooniliselt kui ka sotsiaalmeedias jm

FOOKUSGRUPID

Fookusgrupi üldine tulemus:

- **praktilised teadmised ja kus kohast saada teadmisi nt**
 - nimekiri tegevustest / lahendused probleemidele / võimalustele FG
 - nimekiri kasulikest projektidest (teadus, nõuanne jne), kontaktid
 - audio-visuaalne materjal (võimalusel EIP-Agri kodulehel)
 - korraldada kaks kohtumist (asukoha ettepanekud teretulnud)
 - uute interaktiivsete tööühmade projektide ettepanekute nimekiri

FOOKUSGRUPID

- Koosnevad 20 eksperdist (teadlased, nõustajad, tootjad, keskkonna MTÜ ning ettevõtluse ja tarbijate esindajad jne)
 - Mahepõllumajandus (saagikuse optimeerimine)
 - Valgurikkad põllukultuurid
 - Loomakasvatus (antibiootikumide kasutamise vähendamine seakasvatussektoris)
 - Geneetilised ressursid
 - Mulla orgaanika (Vahemere region)
 - Integreeritud taimekaitse (ristõielised)

http://ec.europa.eu/agriculture/eip/focus-groups/index_en.htm

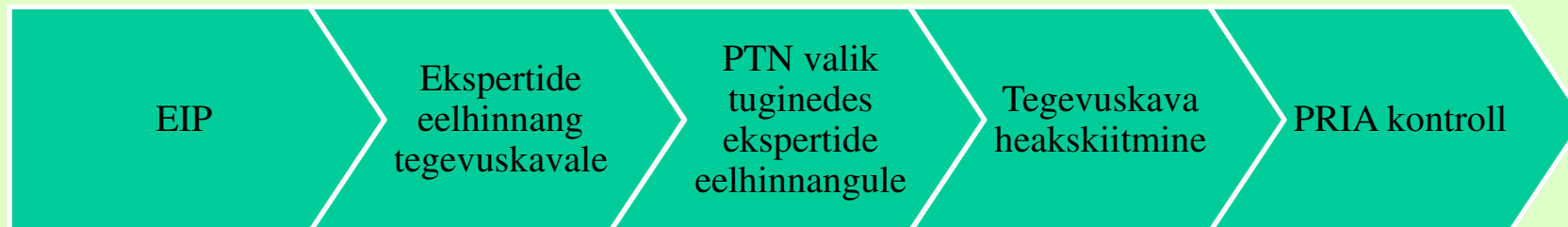
EIP VÕRGUSTIK EESTIS

- Maaeluvõrgustik kui Eesti EIP põllumajandusvõrgustiku kontaktpunkt
 - Eesti EIP-võrgustiku loomine ja hoidmine
 - EIP teemaleht www.maainfo.ee kodulehel
 - Olemasoleva info koondamine ja kajastamine, levitamine
 - Eesti EIP võrgustikus osalejate nimekirja (kontaktide nimekiri) loomine ja kasvatamine
 - Infopäevade, seminaride korraldamine

EIP KOHALIKUD TÖÖRÜHMAD

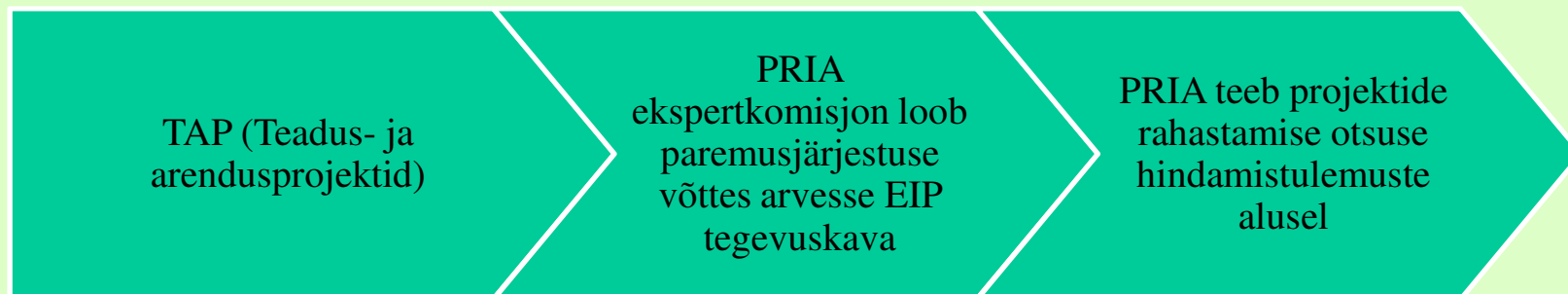
- Huvitatud osapooled: põllumajanduses ja toiduainetööstuses tegutsevad põllumajandustootjad, teadustöötajad, nõustajad, ettevõtjad, liidud, MTÜ, TÜ jne
- Töörühmad kehtestavad sisekorra
- Koostavad tegevuskava
 - hetkeolukord
 - väljakutsed
 - tegevused, planeeritud tulemuse saavutamiseks
- Levitavad projektide tulemusi

EIP RAKENDUSPROTSESSI ESIALGNE IDEE

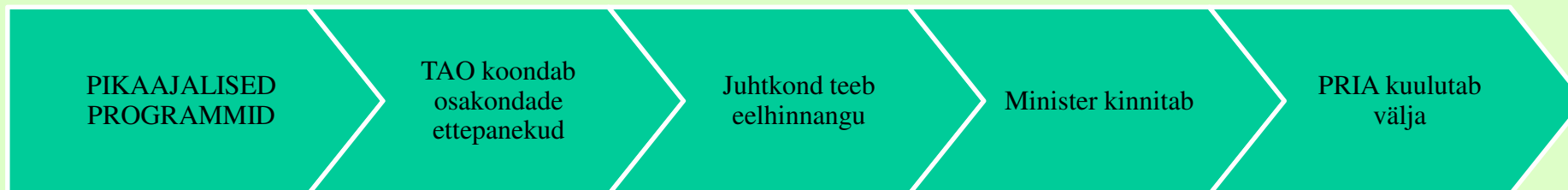
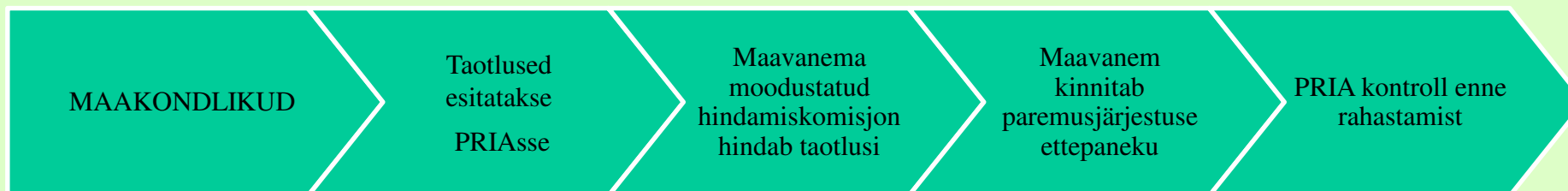
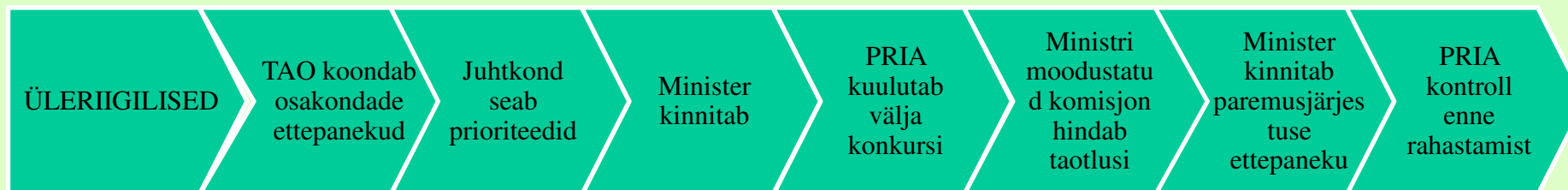
Meetme EIP planeeritud eelarve 8,4 miljonit eurot perioodiks 2014-2020

TAP RAKENDUSPROTSESSI ESIALGNE IDEE

Meetme TAP planeeritud eelarve 6,3 miljonit eurot perioodiks 2014-2020

TEADMUSSIIRDE RAKENDUSPROTSESSI ESIALGNE IDEE

TEADMUSSIIRE JA TEAVITUS

- **Koolitustegevuste korraldamine**
 - ühe- ja mitmepäevaste koolituste, sh seminaride läbiviimine
 - koolitus- ja õppematerjalide ning käsiraamatute väljaandmine
- **Teavitustegevuste korraldamine**
 - infopäevade ja konverentside korraldamine
 - infomaterjalide ja elektrooniliste väljaannete koostamine
- **Ettevõtete külastuste ja õpiringide korraldamine**
 - põllumajanduse või metsa majandamisega tegelevate ettevõtete külastuste ja õpiringide toetamine
- **Esitlustegevuste korraldamine/pikaajalised programmid**
 - uut tehnoloogiat, tegutsemis- või tootmisviisi tutvustavate esitlustegevuste toetamine (toetatakse otseselt esitlemiseks vajalike investeeringute teostamist, sealhulgas teostatavusuuringuid, seadmete ja tehnika ostmist ning hoonete ja rajatiste ehitamist)

Küsimused? Ettepanekud?

Küllli Kaare, kylli.kaare@agri.ee

Kaire Kasearu, kaire.kasearu@agri.ee

Helena Pärenson, helena.parenson@agri.ee

Maarja Malm, maarja.malm@agri.ee

Epp Espenberg, epp.espenberg@agri.ee